

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Πολωνία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το είδος των μέτρων εξαρτάται από τη φύση της προς εξασφάλιση απαίτησης. Δυνάμει του άρθρου 747 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*kodeks postępowania cywilnego*), οι χρηματικές απαιτήσεις εξασφαλίζονται με:

την κατάσχεση κινητών περιουσιακών στοιχείων, μισθών και ημερομισθίων, απαιτήσεων από τραπεζικό λογαριασμό ή άλλων απαιτήσεων, ή άλλου δικαιώματος ιδιοκτησίας

επιβάρυνση ακινήτων του υποχρέου με υποχρεωτική υποθήκη

απαγόρευση διάθεσης ή επιβάρυνσης ακινήτων για τα οποία δεν υπάρχει εγγραφή σε κτηματολόγιο ή μητρώο υποθηκών, ή για τα οποία η εγγραφή στο κτηματολόγιο ή το μητρώο υποθηκών έχει χαθεί ή καταστραφεί

επιβάρυνση σκάφους ή σκάφους υπό κατασκευή με ναυτική υποθήκη

απαγόρευση διάθεσης δικαιώματος συγκυριότητας σε εγκαταστάσεις

θέση υπό αναγκαστική διαχείριση επιχείρησης ή γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου ή οργανισμού που ανήκει σε επιχείρηση ή σε τμήμα αυτής, ή τμήματος γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου.

Όταν εξασφαλίζεται απαίτηση που δεν είναι χρηματική, το δικαστήριο καθορίζει το ασφαλιστικό μέτρο που κρίνει κατάλληλο στην εκάστοτε υπόθεση, χωρίς να αποκλείει μέτρα που προορίζονται για την εξασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων (άρθρο 755 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Το δικαστήριο ενδέχεται πιο συγκεκριμένα:

να καθορίσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των διαδίκων ή των συμμετεχόντων στη διαδικασία για τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας

να επιβάλει απαγόρευση διάθεσης αντικειμένων ή δικαιωμάτων που καλύπτονται από τη διαδικασία

να αναστείλει τη διαδικασία εκτέλεσης ή άλλη διαδικασία που αποσκοπεί στην εκτέλεση δικαστικής απόφασης

να ρυθμίσει ζητήματα επιμέλειας παιδιών (ανηλίκων) και επικοινωνίας με τα παιδιά

να διατάξει την καταχώριση κατάλληλης εγγραφής στο κτηματολόγιο και το μητρώο υποθηκών ή άλλο κατάλληλο μητρώο.

Κατά την επιλογή του ασφαλιστικού μέτρου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα των διαδίκων ή των συμμετεχόντων στη διαδικασία, ώστε να διασφαλίζεται σωστή νομική προστασία για τον δικαιούχο και να μην επιβαρύνεται ο υπόχρεος υπερβολικά.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Η διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να κινηθεί:

κατόπιν αιτήματος διαδίκου ή συμμετέχοντος στη διαδικασία, το οποίο έχει υποβληθεί στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο να εξετάσει την υπόθεση σε πρώτο βαθμό. Αν το εν λόγω δικαστήριο δεν μπορεί να προσδιοριστεί, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο πρόκειται να εφαρμοστεί η απόφαση για το ασφαλιστικό μέτρο ή, ελλείψει αυτού ή αν η απόφαση για το ασφαλιστικό μέτρο πρόκειται να εφαρμοστεί εντός της δικαιοδοσίας περισσότερων δικαστηρίων, το περιφερειακό δικαστήριο (*sąd rejonowy*) της περιοχής της Βαρσοβίας. Αίτηση ασφαλιστικού μέτρου που έχει υποβληθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξετάζεται από το δικαστήριο του βαθμού στον οποίο εκκρεμεί η υπόθεση, εκτός αν το εν λόγω δικαστήριο είναι το ανώτατο δικαστήριο (*Sąd Najwyższy*). Σε τέτοιες περιπτώσεις, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο αποφασίζει αν θα πρέπει να διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο ή όχι (άρθρο 734 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

αυτεπάγγελτα σε υποθέσεις όπου η διαδικασία μπορεί να κινηθεί αυτεπάγγελα (άρθρο 732 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να υποβάλλονται γραπτώς. Θα πρέπει επίσης να διευκρινίζουν τη μορφή του ασφαλιστικού μέτρου και, σε περίπτωση χρηματικής απαίτησης, το σχετικό χρηματικό ποσό (το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της απαίτησης, υπολογισμένο μαζί με τους τόκους από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για το ασφαλιστικό μέτρο, καθώς επίσης μαζί με τα έξοδα εκτέλεσης του ασφαλιστικού μέτρου, και μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα έξοδα της διαδικασίας) καθώς και τις περιστάσεις που αιτιολογούν την αίτηση. Αν η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων υποβληθεί πριν από την έναρξη της διαδικασίας, θα πρέπει επίσης να περιγράφεται εν συντομία το αντικείμενο της υπόθεσης (άρθρο 736 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να διαταχθεί πριν από την έναρξη της διαδικασίας ή κατά τη διάρκειά της. Μετά τη λήψη εκτελεστού τίτλου από τον δικαιούχο, ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να διαταχθεί μόνο αν αποσκοπεί στην εξασφάλιση απαίτησης της οποίας η προθεσμία εκτέλεσης δεν έχει εκπνεύσει ακόμη (άρθρο 730 παράγραφος 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Όταν διατάσσεται ασφαλιστικό μέτρο πριν από την έναρξη της διαδικασίας, το δικαστήριο ορίζει την προθεσμία μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθεί το εισαγωγικό της διαδικασίας έγγραφο, ειδώς το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τις δύο εβδομάδες (άρθρο 733 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να εξετάζονται αμελλητί, και το πολύ εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία κατά την οποία υποβάλλονται στο δικαστήριο, εκτός αν ειδικές διατάξεις προβλέπουν κάτι άλλο. Αν νομοθετική πράξη προβλέπει να εξετάζονται οι αιτήσεις σε ακροαματική διαδικασία, η εν λόγω ακροαματική διαδικασία πρέπει να προγραμματίζεται εντός ενός μήνα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (άρθρο 737 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τα ασφαλιστικά μέτρα διατάσσονται με δικαστική απόφαση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να ζητηθούν σε όλες τις αστικές υποθέσεις που εξετάζονται από δικαστήριο ή από διαιτητικό δικαστήριο (άρθρο 730 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Οι όροι παροχής ασφαλιστικών μέτρων είναι οι ακόλουθοι: πρέπει να πιθανολογείται η απαίτηση και να τεκμηριώνεται το έννομο συμφέρον για την παροχή ασφαλιστικού μέτρου. Υφίσταται έννομο συμφέρον για την παροχή ασφαλιστικού μέτρου αν είναι αδύνατο ή πολύ δύσκολο να εκτελεστεί η δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί για την υπόθεση ή αν είναι αδύνατο ή πολύ δύσκολο να επιτευχθεί διαφορετικά ο σκοπός της διαδικασίας χωρίς την παροχή ασφαλιστικού μέτρου (άρθρο 7301 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σκοπός του ασφαλιστικού μέτρου δεν μπορεί να είναι η ικανοποίηση απαίτησης, εκτός αν υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη σε νομοθετική πράξη (άρθρο 731 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει την εκτέλεση απόφασης για ασφαλιστικό μέτρο από την πρόβλεψη της καταβολής εγγύησης από τον δικαιούχο για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του υποχρέου που απορρέουν από την εκτέλεση της απόφασης που διατάσσει τα ασφαλιστικά μέτρα, εκτός από την περίπτωση που ο δικαιούχος είναι το δημόσιο ταμείο και την περίπτωση που το ασφαλιστικό μέτρο αποσκοπεί στη διασφάλιση απαιτήσεων διατροφής, σύνταξης αναπηρίας ή ποσών που οφείλονται σε υπάλληλο για θέματα που σχετίζονται με το εργατικό δίκαιο ως προς τμήμα που δεν υπερβαίνει την πλήρη μηνιαία αμοιβή υπαλλήλου (άρθρο 739 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Αντικείμενο των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να είναι:

κινητή περιουσία,

μισθοί και ημερομίσθια,

τραπεζικός λογαριασμός ή άλλες απαιτήσεις ή άλλα περιουσιακά δικαιώματα,

ακίνητη περιουσία,

σκάφη ή σκάφη υπό κατασκευή,

συνεταιριστικό δικαίωμα ιδιοκτησίας σε εγκαταστάσεις,

επιχείρηση ή γεωργική εκμετάλλευση, οργανισμός που ανήκει σε επιχείρηση ή σε τμήμα αυτής, ή τμήμα γεωργικής εκμετάλλευσης.

Το ασφαλιστικό μέτρο δεν μπορεί να καλύπτει αντικείμενα, χρέη ή δικαιώματα που αποκλείονται από την εκτέλεση. Αναλώσιμα αγαθά μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ασφαλιστικού μέτρου αν ο υπόχρεος δεν διαθέτει άλλη περιουσία για να εξασφαλίσει τις απαιτήσεις του δικαιούχου και τα αγαθά μπορούν να πωληθούν αμέσως.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο κύριος σκοπός της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων είναι να διασφαλιστεί ότι ο δικαιούχος (συνήθως ο δανειστής) προστατεύεται από πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις καθυστέρησης στο πλαίσιο υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίου (καθώς και πριν επιληφθεί το δικαστήριο), και να βελτιωθεί η κατάσταση του δικαιούχου κατά τη διαδικασία εκτέλεσης, εφόσον το αντικείμενο της δικαστικής διαδικασίας και του ασφαλιστικού μέτρου είναι εκτελεστή απαίτηση. Σε περιορισμένη κλίμακα, το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να επιτρέπει στον δικαιούχο τη λήψη παροχών σε χρήμα.

Επιπλέον, το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να αποτελεί αντίδραση σε ενέργειες του υπόχρεου εις βάρος των έννομων συμφερόντων του δικαιούχου.

Οι συνέπειες του ασφαλιστικού μέτρου για τον υπόχρεο διαφέρουν ανάλογα με τη μορφή του μέτρου και ενδέχεται να είναι οι εξής:

σε περίπτωση κατάσχεσης κινητών περιουσιακών στοιχείων, η διαχείριση των κινητών περιουσιακών στοιχείων μετά την κατάσχεση δεν έχει επιπτώσεις στην περαιτέρω πορεία της διαδικασίας για τα κινητά περιουσιακά στοιχεία που κατασχέθηκαν μπορεί να κινηθεί διαδικασία εκτέλεσης και κατά του αγοραστή,

αν ως ασφαλιστικό μέτρο κατασχεθεί τραπεζικός λογαριασμός επιχείρησης ή ιδιοκτήτη γεωργικής εκμετάλλευσης, ο υπόχρεος μπορεί να εισπράξει μόνο τα ποσά που ορίζει το δικαστήριο για την πληρωμή των τρεχόντων μισθών και ημερομισθίων, μαζί με τις φορολογικές κρατήσεις και άλλα ποσά που προβλέπει ο νόμος, και για την κάλυψη των λειτουργικών του εξόδων,

μπορεί να γίνει περιορισμένη χρήση άλλων χρεών και περιουσιακών δικαιωμάτων που έχουν κατασχεθεί (ο τρόπος χρήσης καθορίζεται από το δικαστήριο), δικαστικός επιμελητής εκποιεί όλα τα κατασχεμένα αντικείμενα, μαζί με τυχόν δικαιώματα σε χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν καταγραφεί σε λογαριασμό αξιογράφων ή σε άλλο λογαριασμό κατά την έννοια των κανόνων για τις συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων, και το ποσό που εισπράττεται κατατίθεται στον λογαριασμό μεσεγγύησης του δικαστηρίου,

απαγόρευση διάθεσης ή επιβάρυνσης ακίνητης περιουσίας και δικαιώματος συγκυριότητας σε εγκαταστάσεις,

επιβάρυνση σκάφους ή σκάφους υπό κατασκευή με ναυτική υποθήκη,

ο υπόχρεος αποστερείται των διαχειριστικών δικαιωμάτων του και τίθεται υπό αναγκαστική διαχείριση, και τα έσοδα από την αναγκαστική διαχείριση λειτουργούν ως εγγύηση,

σε θέματα που αφορούν διατροφή, ο υπόχρεος μπορεί να υποχρεωθεί να καταβάλει συγκεκριμένο ποσό στον δικαιούχο εφάπαξ ή σε περιοδική βάση.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Ο υπόχρεος μπορεί να ζητήσει ανά πάσα στιγμή νομικά δεσμευτική απόφαση που να προβλέπει την ανάκληση ή τροποποίηση του ασφαλιστικού μέτρου, αν ο λόγος για το ασφαλιστικό μέτρο παύσει να υφίσταται ή αλλάξει (άρθρο 742, άρθρο 7541 παράγραφος 3 και άρθρο 757 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται αν:

ο υπόχρεος καταθέσει στον λογαριασμό μεσεγγύησης του Υπουργείου Οικονομικών το ποσό της εγγύησης που ζητείται από τον δικαιούχο στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων,

το δικαστήριο απορρίψει οριστικά το μέτρο,

το δικαστήριο δεν δικαιώσει τον αιτούντα ή διακόψει οριστικά τη διαδικασία,

ο δικαιούχος δεν αιτείται ολόκληρο το ποσό της απαίτησης που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας ή προβάλλει άλλες απαιτήσεις και όχι την απαίτηση που είχε εξασφαλιστεί πριν από την κίνηση της διαδικασίας,

η δικαστική απόφαση που δέχεται εξασφαλισμένη απαίτηση καθίσταται τελεσίδικη (το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται έναν μήνα αφού καταστεί τελεσίδικη η δικαστική απόφαση),

ο δικαιούχος δεν αιτείται περαιτέρω μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης μέσα σε δύο εβδομάδες από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτό το αίτημα, σε υποθέσεις όπου το ασφαλιστικό μέτρο είχε τη μορφή της κατάσχεσης κινητών περιουσιακών στοιχείων, μισθών και ημερομισθίων, απαιτήσεων από τραπεζικό λογαριασμό ή άλλων απαιτήσεων, ή της κατάσχεσης άλλου περιουσιακού δικαιώματος, ή της αναγκαστικής διαχείρισης επιχείρησης ή γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου ή οργανισμού που ανήκει σε επιχείρηση ή μέρος αυτής, ή μέρους γεωργικής εκμετάλλευσης του υποχρέου.

Το ασφαλιστικό μέτρο ακυρώνεται επίσης (άρθρο 7541 του κώδικα πολιτικής δικονομίας):

μετά την παρέλευση δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτό το αίτημα που διασφαλίστηκε με το μέτρο ή η απόφαση απόρριψης της προσφυγής ή άλλου ένδικου μέσου που άσκησε ο υπόχρεος κατά της δικαστικής απόφασης που έκανε δεκτό το αίτημα που διασφαλίστηκε με το μέτρο

αν, μέσα σε έναν μήνα από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτό το αίτημα ή η απόφαση απόρριψης της προσφυγής ή άλλου ένδικου μέσου που άσκησε ο υπόχρεος κατά της δικαστικής απόφασης που έκανε δεκτό το αίτημα που διασφαλίστηκε με το μέτρο, ο δικαιούχος δεν υποβάλει αίτηση για περαιτέρω μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, σε περίπτωση ασφαλιστικού μέτρου που αφορά, μεταξύ άλλων, την κατάσχεση κινητού περιουσιακού στοιχείου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Τόσο ο δικαιούχος όσο και ο υπόχρεος μπορούν να ασκήσουν ένδικο μέσο κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου που διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο (άρθρο 741 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.